

Людмила Шуба, доц., к.пед.н.

Національний університет «Запорізька політехніка»,

Запоріжжя, Україна

Вікторія Шуба, к.пед.н.

Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту,

Дніпро, Україна

Віктор Шуба, доц.

Університет імені Альфреда Нобеля, Дніпро, Україна

СПЕЦИФІЧНІ АСПЕКТИ ОСВІТИ В СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ПІД ЧАС БОЙОВИХ ДІЙ

Вступ. У військових конфліктах та кризових ситуаціях психолого-педагогічні аспекти освіти в сфері фізичної культури і спорту стають особливо важливими, оскільки умови війни можуть значно впливати на навчання та фізичний розвиток студентів. Даною проблематикою займалися такі вчені як – О. Левченко, О. Землянська, Н. Праховнік, В. Зацарний. Враховуючи сьогодення розгляд цієї проблеми є актуальною та своєчасною.

Мета дослідження – проаналізувати вплив повномасштабної війни в Україні на процес освіти в сфері фізичної культури і спорту.

Методи дослідження: аналіз та узагальнення вітчизняних та закордонних літературних джерел, анкетування, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Нами було проведено анкетування студентів 1-4 курсів спеціальності «Фізична культура і спорт» які навчаються на кафедрі управління фізичною культурою та спортом у Національному університеті «Запорізька політехніка». Виявили основні проблемні аспекти які впливають на процес навчання під час повномасштабної війни, які співпали з дослідження авторів та законів сьогодення [1-3]:

1. Вплив стресу на навчання та фізичний розвиток. Військові конфлікти створюють стресові умови, які можуть негативно позначитися на психічному та емоційному стані студентів. Це може впливати на їх здатність концентруватися, вивчати новий матеріал та займатися фізичною активністю. Цей аспект позначило 71,9% респондентів. Для зменшення стресу рекомендують: А) Психологічну адаптацію. Розробка програм індивідуальної та групової психологічної адаптації для студентів, спрямованих на покращення їхнього відношення до стресу та здатність ефективно впоратися з ним; Б) Тренінги зі стресостійкості. Впровадження тренінгів та семінарів з розвитку стресостійкості для полегшення адаптації до нових умов.

А. Психологічна підтримка. Цей аспект позначило 88,3% респондентів, на наш погляд це пов'язано з тим, що важливо впроваджувати програми психологічної підтримки для студентів, спрямовані на зменшення стресу, впорядкування емоцій та підтримку психічного здоров'я. Для реалізації цього аспекту необхідно: А) Консультативні служби. Забезпечення доступу до психологічних консультативних служб для студентів, які можуть надавати підтримку в різних аспектах їхнього життя; Б) Групова підтримка. Організація групових сесій для обговорення та вирішення спільних проблем та викликів [1, 2].

2. Адаптація навчальних програм. При відповіді на це питання (майже 96,3%) студенти зазначили, що бажання вчитись не зникає, але необхідно максимально налаштувати навчальний процес на самостійне навчання, бо життя сучасного студента залежить від наявності світла, а значить і Інтернету який допомагає отримувати знання. Навчальні програми можуть бути адаптовані з урахуванням особливостей військових умов, забезпечуючи більше гнучкості у виборі методів навчання та оцінювання [2, 4].

3. Індивідуалізація підходів. Студенти зазначили, що цей аспект був ще актуальний до повномасштабного вторгнення (56,7% респондентів), але вони не дуже звертали на це увагу бо завжди малу змогу для «самостійного розвитку». Але зараз 82,1% респондентів наголошують, що індивідуалізація системи навчання найоптимальніший вихід у даних умовах, що є підтвердженням науковців ще у 2019 році [1, 4].

4. Використання спеціальних методик, які враховують умови війни, може покращити якість освіти та фізичного розвитку студентів. У цьому питанні студенти були майже однастайні – 98,3%. Бо враховуючи специфіка даної спеціалізації «Фізична культура і спорт» студенти не тільки повинні знати теоретичні знання, а ще вміти застосовувати їх на практиці, бо від їх вміння у майбутньому буде залежит чиєсь

здоров'я та життя. Це: А) Технології в навчанні. Використання сучасних технологій для підвищення доступності та ефективності навчального процесу (фітнес-програми/методики/технології, які можуть бути доступні та ефективні для студентів); Б) Залучення ігрових методик для сприяння активному навчанню та підтримці інтересу студентів та також розвитку вміння створювати такі методики для різних вікових груп; В) Підтримка фізичної активності [1, 3].

Висновки. Перераховані вище аспекти можуть сприяти стабільності та успішності студентів у важких умовах військового конфлікту чи кризової ситуації. Ці аспекти можуть вимагати співпраці між педагогічними та психологічними службами, а також з учасниками освітнього процесу для забезпечення належної підтримки студентам у важливий період їхнього життя.

Список використаної літератури

1. Безпека життєдіяльності та цивільний захист : підручник / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний. Київ : Каравела, 2019. 268 с.
2. Інформація для студентів та науковців з України. URL: <https://studyinaustria.at/de/studium/informationen-fuer-studierende-undforscher/innen-aus-der-ukraine> (дата звернення: 10.11.2023)
3. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022. Верховна рада. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#n2> (дата звернення: 10.11.2023)
4. Horton W. E-Learning by Design. San Francisco : Pfeiffer, 2006. 639 p.